

AZ ANTIBIOTIKUM-TERÁPIA ÁLTALÁNOS ELVEI ÁLLATKERTI ÁLLATOK KEZELÉSE SORÁN

Lajos Zoltán mikrobiológus szakállatorvos
DUO-BAKT Állatorvosi Mikrobiológiai Laboratórium

ANTIBIOTIKUM-TERÁPIA

Antibiotikumot mindenki rendelhet...

Hatalmas kihívás!

- **Orvosi tevékenység**
- **Környezetszennyezés – rezisztencia terjedése**
- **Élelmiszerhigiénés terhelést eredményez**
- **Nagy a költségvonzata**

MEGFELELÜNK A KIHÍVÁSNAK?

A klinikus? (felkészültség)

A mikrobiológus? (felkészültség, technikai feltételek)

A tulajdonos? (elvárások, költségek)

Megfelelünk, ha van (humán) klinikai mikrobiológiai és infektológiai szemléletünk...

KLINIKAI MIKROBIOLÓGIA

1. Megoldás a **klinikai mikrobiológia!**

- **konzultáció a klinikumról, a mikrobiológiai vizsgálat indikációjáról és a mintavételről (kísérőirat)**
- **klinikus és mikrobiológus: kölcsönös tanulás**
- **labormunka ennek figyelembevételével**
- **eredmény értelmezése, tanácsadás**

2. A **klinikai mikrobiológia kórokozóban gondolkodik.**

A KLINIKAI MIKROBIOLÓGIA ÉS AZ „EGZOTIKUS” PRAXIS

- Különös a **jelentősége**: az „egzotikus” praxis a humán-, a kisállat- és a haszonállatpraxis sajátos metszethalmaza.
- Igen nagy a **kolonizáció / kontamináció** lehetősége a mintakezelés során (...boncolás!), de ezt gyakran nem tudjuk elkerülni (beteg compliance, „haszonállat-szerű” körülmények...).
- Igényli a **humán medicina / kisállat-praxis** vívmányait.

A MÁSIK OLDAL: AZ INFEKTOLÓGIA 1.

- **Meg kell vizsgálni a beteget!!!**
- **Végeztessünk laborvizsgálatokat!**

Valóban bakteriális fertőzés?

Lázas beteg=bakteriális fertőzés?

A három fő ok:

- **infekció**
- **onko-hematológiai betegség**
- **autoimmun betegség**

A MÁSIK OLDAL...2.

- **„Használjuk” a laboratóriumot: konzultáljunk!**
- **„Használjuk” a leletet: mindezek után értelmezzük!**
- **Legfontosabb a kolonizáció/infekció elkülönítése.**
- **A helyes antibiotikum-használat.**

AZ ANTIBIOTIKUM- HASZNÁLAT ALAPJAI

- **Kórokozóban gondolkodni: az adott bakteriális fertőzésben mi a valószínű kórokozó?**
- **Milyen antibiotikumra szokott érzékeny lenni?**
- **Eljut a gyógyszer a célszervbe? Koncentráció? (farmakokinetika, -dinámia)**
- **Tulajdonos/beteg compliance (költségek, mellékhatások, toxicitás).**

ÁLTALÁNOS ELVEK

- 1. Kórokozóban gondolkodni: a legszűkebb spektrumú gyógyszer, amely még hatásos.**
- 2. Az antibiotikum jusson el a célszervbe-kellő koncentrációban.**
- 3. Adagolás: sürgősségi helyzetben iv. baktericid szer, nagy dózis a célszerű !**
- 4. Időtartam - profilaxis: single shot - 24 h
- kezelés: 5-14 nap (6-8 hét)**
- 5. Költség-hatékony, mellékhatásai tűrhetőek.**
- 6. Kompromisszum: ideális antibiotikum nincs!**

AZ ANTIBIOTIKUM- ALKALMAZÁS TIPUSAI I.

1. Empirikus terápia:

- bakteriális fertőzés alapos gyanúja esetén;
- gyógyszerválasztás az alapelvek és a rezisztenciahelyzet ismeretében.

2. Célzott terápia:

- olcsóbb, hatásosabb
- törekedni kell a mikrobiológiai diagnózisra!

Az alapos okkal feltételezett kórokozó ellen és nem általában kell antibiotikumot adni!

AZ ANTIBIOTIKUM- ALKALMAZÁS TÍPUSAI II.

3. Profilaxis - feltételek

- **Az esetleges infekció az életet vagy a beavatkozás sikerét veszélyezteti.**
- **Ismerjük a lehetséges kórokozó(ka)t.**
- **Van ellene hatékony gyógyszer.**
- **Megfelel a „költség - hatékonyság” elvnek.**
- **(Preemptív terápia)**

A KUDARCOK LEGGYAKORIBB OKAI

- Az előállott helyzetért **nem** (elsősorban) **infekció** felelős. **Háttér ?!**
- Ha mégis, az **antibiotikumot rosszul választottuk meg**:
  - nem jut el a fertőzés helyére;
  - nem hatékony a szóba kerülő baktériumok ellen: **genetikai / szerzett rezisztencia.**
- A fertőzést **rezisztens baktérium szelektálódása tartja fenn**: **nosocomiális infekció.**

AJÁNLOTT IRODALOM

- **Graber H.: Az antibiotikum-kezelés gyakorlata (Medicina, 1993)**
- **Greene : Infectious diseases of dogs and cats (2006)**
- **Mader : Reptile medicine and surgery ()**
- **Szalka A. et al.: Infektológia (Medicina, 2005)**

KÖSZÖNÖM FIGYELMÜKET!

dr. Lajos Zoltán mikrobiológus szakállatorvos

Laboratórium: (ÁNTSZ Fővárosi Intézete épületében)

Budapest XIII. k. Váci út 174. Posta: 1393 Bp. Pf. 412.

E-mail: lajosz@vnet.hu

Tel.: (1) 465-3800/ 1175, 1160; mobil: (30) 242-4842